

मानव के सामाजिक, आर्थिक, राजनीतिक, तात्-
वरूपी तथा पदानुक्रम होने के कारण
प्राथमिक होने के कारण एवं स्वयं के आर्थिक गति
तथा सामाजिक विकास गति प्रक्रिया
के माध्यम से विकास हो।

ਮਫ਼ਿਦ

માનવ આધિકારો, સ્વાજી ગત,

આપ દા.રૂ. ૧૦૦

આપ દિન ૧૦

संख्या १२१६०० पट्ट पुर्यात,

સાબનાંડ 1214 પ્રધાન વાન

सिद्धार्थ २३॥ १॥

1000 दिनांक तक

ଆମେ ଗଢ଼ି ଗଢ଼ି

ଆଗାଧାରରେ ନିଜର ମନ

આધિકાર / આચાર

21/11/2020 આરોગ્ય

शैक्षणिक आयाम

01010211121 212111

2

४. आर्थिक दृष्टि र मानव विकासको अन्तर्सम्बन्ध के हो ?

विकास हो एक क्षेत्रको लागि आन्तरिक, गौण शक्ति सामाजिक परिवर्तनको प्रतिबिम्ब हो । यो एउटा यस्तो सकारात्मक परिवर्तन हो जसले समाजमा प्रगति उद्भूत परिवर्तनको उपेक्षा सारनेको हुन्छ । विकासलाई साधारण तथा आर्थिक दृष्टि पक्ष सँगै हेर्ने र सहभाति गर्नेको पाइन्छ । विकास सकारात्मक परिवर्तन स्रोतको दृष्टि हो ।

आर्थिक दृष्टिले विश्लेषण गर्दा विकास कुनै पनि विषय वा क्षेत्रसँग सीमित रहन सक्दैन । यसको दायरा असीमित, व्यापक र विश्वव्यापी छ । आर्थिक क्रियाकलापबाट भएको सकारात्मक परिवर्तन खर्च प्रगति र आर्थिक दृष्टि हो भने, आमाको गर्भमा गर्भधारण भए देखि बच्चा जन्मने, हुर्कने, बढ्ने र मर्ने सम्मको अवधि मानव विकास हो । आर्थिक दृष्टि अपादनमा जोड दिन्छ । मानव विकासले सकारात्मक, गुणात्मक जस्ता परिवर्तनको प्रक्रिया हो ।

त्यसैले, जब आर्थिक दृष्टि हुन्छ तब आर्थिक विकास हुन्छ । जब आर्थिक दृष्टि हुन्छ तब गाढ्नेले गाढ्नेको गुणस्तरीयता पाउँछ । जब गाढ्ने सिपालु हुन्छ तब त्यो गाढ्ने सामाजिक, राजनीतिक कार्यमा सहभागी हुन पाउँछ । अतः आर्थिक दृष्टि र मानव विकास एक आपसमा नै मिलेको छ ।